Výsevní dny podle Marie Thunové® 2025

V 63. vydání Výsevních dnů podle Marie Thunové® se zabýváme živlem vody, uvádíme praktické odpovědi na teoretické otázky a jedním menším textem oslavujeme stoleté výročí biologicko-dynamického zemědělství.

V obvyklém rozsahu najdete ve Výsevních dnech každoroční doporučení pro zahrádkáře, zahradníky, zemědělce a vinaře, stejně jako příznivé doby pro práci se včelami.

Přejeme tedy všem čtenářům a čtenářkám s letošními Výsevními dny hodně úspěchů a radosti, ať už je budou používat v kterékoli pracovní oblasti.

Maria Thunová

VÝSEVNÍ DNY
podle Marie Thunové® 2025

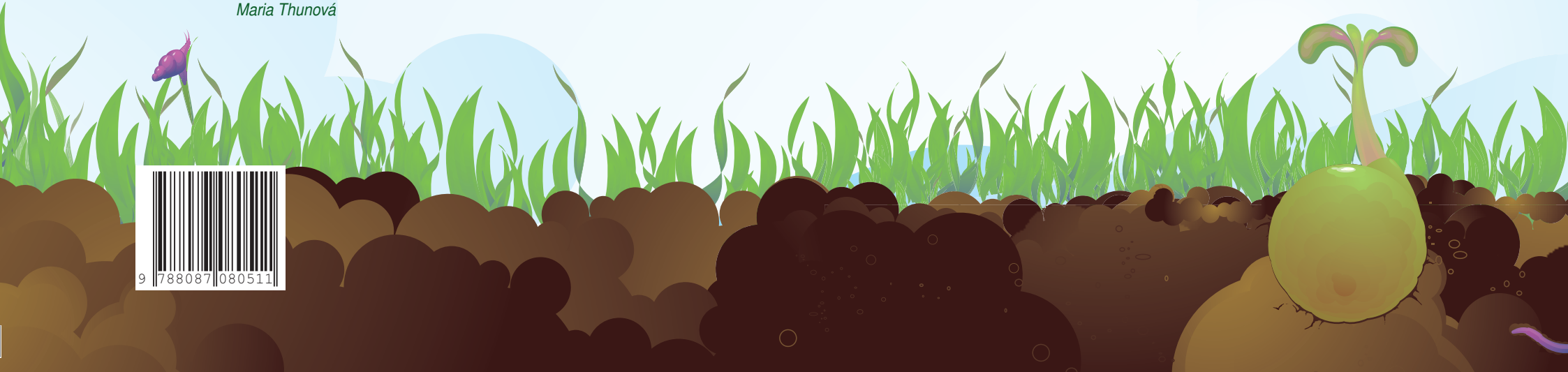
Kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce
Práce na zahradě i na poli podle přírodních kosmických rytmů
Příznivé dny pro včelaře v roce 2025

VYDAL

PRO-BIO
Svaz
ekologických
zemědělců

SESTAVILI

TITIA THUNOVÁ A FRIEDRICH K. W. THUN

9 788087 080511

NEJLEPŠÍ BIOPOTRAVINA 2024

Soutěž Nejlepší biopotravina roku (do roku 2021 nesla soutěž jméno Česká biopotravina roku) je největší soutěží v oblasti potravin s certifikací BIO s dlouholetou tradicí. O prestižní titul se každoročně uchází desítky výrobků – potravin vyprodukovaných tuzemským ekologickým zemědělstvím a potravinářstvím. Účast v soutěži nabízí výrobcům biopotravin jedinečnou příležitost pro zviditelnění svých výrobků jak mezi obchodníky samotnými, tak pro zpopularizování mezi širokou veřejností. Soutěž je každoročně pořádána pod záštitou ministra zemědělství a ústředního ředitele Státní zemědělské a potravinářské inspekce. Soutěž se koná od roku 2002.

Vítěz soutěže má právo užívat pro vítězný výrobek označení Nejlepší biopotravina, doplněný příslušným letopočtem.

Kategorie:

- Biopotraviny živočišného původu
- Biopotraviny rostlinného původu
- Steaková biomasa
- Biovýrobky pro gastronomii, pochutiny a ostatní
- Biovíno

Vítězové jednotlivých kategorií:

BIO PŘEŠTÍK V PLECHU, Josef Sklenář – Biofarma Sasov *Celkový vítěz*

a Biopotraviny živočišného původu – masné produkty

FARMÁŘSKÝ SÝR, Ing. Oldřich Menšík, Ph.D. – Farma Menšík *Vítěz kategorie*

Biopotraviny živočišného původu - mléčné produkty

HOSTĚTÍNSKÝ MOŠT JABLKO RAKYTNÍK BIO, Moštárna Hostětín s.r.o.

Biopotraviny rostlinného původu

JEHNĚČÍ OSSOBUCO, Farma Rudimov s.r.o.

Steaková biomasa

OCHUTNÁVKA ANTICKÝCH OBILNIN - JEDNOZRNKA, KAMUT, ŠPALDA - VÍC NEŽ RIZOTO, Živá farma s.r.o. *Biopotraviny pro gastronomii, pochutiny a ostatní potravinářské výrobky*

CHARDONNAY POZDNÍ SBĚR 2023, VINAŘSTVÍ ČECH s.r.o.

Biovíno

KONTAKTY:

BIOFARMA SASOV – Josef Sklenář
Brtnická 108, 586 01 Jihlava
Tel.: +420 602 725 509
pykal@biofarma.cz
www.biofarma.cz

Ing. Ol. Menšík, Ph.D. - Farma Menšík
Kunčice pod Ondřejníkem 10, 739 13
Tel.: +420 736 180 388
info@farma-mensik.cz
www.farma-mensik.cz

Moštárna Hostětín s.r.o.
Hostětín 4, 687 71
Tel.: +420 572 641 040,
+420 724 068 043
pavla@mostarna.bio
www.mostarna.bio

Farma Rudimov s.r.o. - Masozlúky
Rudimov 105, 763 21 Slavičín
Tel.: +420 773 441 055
obchod@masozluky.cz
www.masozluky.cz

Živá farma s.r.o.
Komenského 252, 671 68 Šanov
Tel: +420 732 434 636
FB: @zivafarma
www.zivafarma.cz

Vinařství Čech s.r.o.
Slovácká 711, 691 53 Tvrdonice
Tel.: +420 739 631 375
cech@vinoztvrdonic.cz
www.vinoztvrdonic.cz

S počtem členů roste i naše schopnost něco prosadit.

Při přípravě dotací a jejich pravidel hraje významnou roli síla organizace a počet jejích členů. Proto, pokud chceme mít při finalizaci pravidel a sazeb dotací pro ekologické zemědělce (nejen opatření ekologické zemědělství, ale také vyšší % financování v investicích, finance v agro-envi, podpora mladých ekologických zemědělců apod.) větší sílu, potřebujeme i Vaši pomoc a spolupráci ve formě členství. Nejedná se ale jen o dotace, jednáme například o pronájmu státní půdy ekologickým zemědělcům, biopotravinách do škol, legislativě ekologického zemědělství atd.

Rozumíme ekologickému zemědělství jako málokdo jiný.

Specializujeme se na něj totiž už více než 30 let. Máme perfektní znalosti v oboru ekologického zemědělství a dokážeme poradit. Za našimi členy si stojíme. Když mají problém, pomůžeme jim.

Soustředíme se výhradně na ekologické zemědělství.

Na rozdíl od jiných sdružení se soustředíme pouze na ekologické zemědělství. Nemáme tedy střet zájmu, zda prosazovat zájmy ekologických nebo konvenčních sedláků, prosazujeme ty ekologické.

Čím víc nás bude, tím lépe dosáhneme na větší podporu ekologického zemědělství...včetně té dotační.

www.pro-bio.cz **email: pro-bio@pro-bio.cz**

HLEDÁTE SVÉHO EKOLOGICKÉHO SEDLÁKA NEBO DODAVATELE BIOSUROVIN DO VAŠÍ KUCHYNĚ?

Máme aktuální informace a kontakty.

V mapě České republiky naleznete ekologické zemědělce, bioprodejny a výrobce biopotravin i vzdělávací instituce, které můžete filtrovat dle zaměření nebo místa působení!

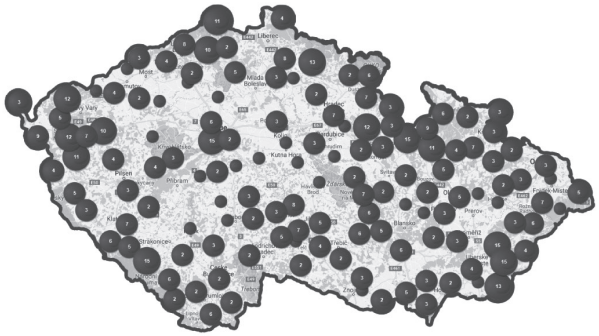
Takže, už víte, kam pro bio?

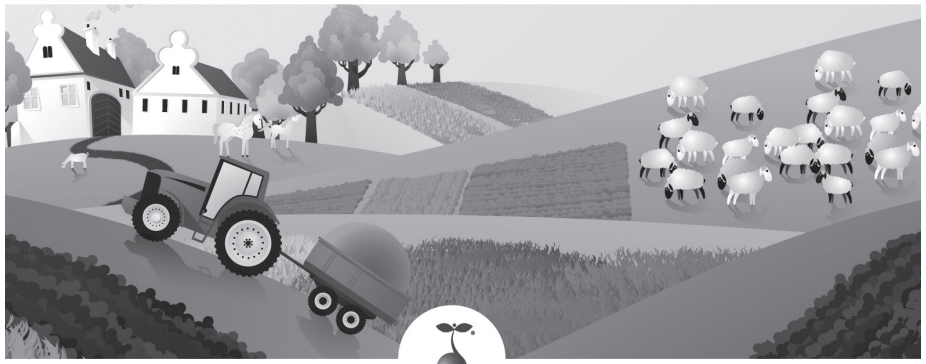
www.kamprobio.cz

HLEDÁTE INFORMACE O EKOLOGICKÉM ZEMĚDĚLSTVÍ, CERTIFIKACI NEBO CHCETE ZAČÍT HOSPODAŘIT EKOLOGICKY A POTŘEBUJETE PORADIT?

Pak navštivte stránky Svazu PRO-BIO nebo nás kontaktujte.

www.pro-bio.cz

PRO-BIO SVAZ EKOLOGICKÝCH ZEMĚDĚLCŮ
A: Nemocniční 1852/53, 787 01 Šumperk T: +420 583 216 609

VÝSEVNÍ DNY

podle Marie Thunové® 2025

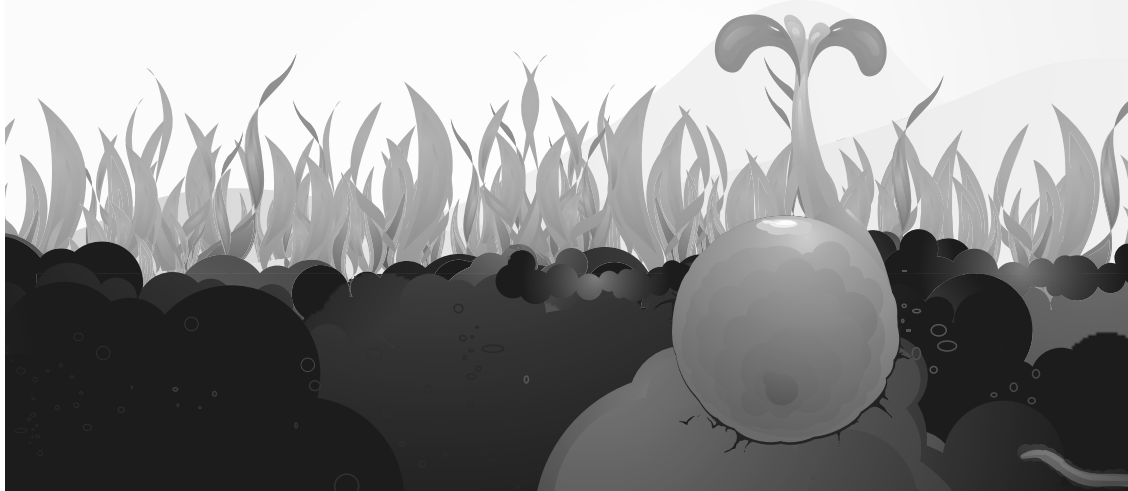
Kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce
Práce na zahradě i na poli podle přírodních kosmických rytmů
Příznivé dny pro včelaře v roce 2025

VYDAL

PRO-BIO
Svaz
ekologických
zemědělců

SESTAVILI

TITIA THUNOVÁ A FRIEDRICH K. W. THUN

Green Heart

Inspirujeme se přírodou,
léčíme Zeleným srdcem

pomocné rostliné přípravky

určené pro polní plodiny,vinice, sady,
zeleninu, trávníky a okrasné květiny.

Vodné koncentrované extrakty
ze směsi bylin. Vhodné pro
ekologické zemědělství.

pro velkoodběratele:
www.zelenesrdce-greenheart.cz
www.ekohnojiva.cz

Obsah

Obraz: Vodopád ... 4
Úvod ... 6
Vodní živel ... 6
Jak v praxi využít vzestupné a sestupné rytmy? ... 11
Co je to Demeter? ... 14
Walter Thun: Skály v podzimním lese ... 16
Měsíc v odzemí – Ag ... 17
Ošetřování včelstev ... 18
Zakrmování včelstev ... 18
Úvod pro nové čtenáře Výsevních dní ... 19
Přiřazení rostlin k plodovým typům ... 20
Co jsou opozice, trigony nebo konjunkce? ... 21
Výsevní dny pro stromy a keře v roce 2025 ... 21
Termíny pro porážení speciálních dřevin v roce 2025 ... 22
Příprava žitného chleba ... 23
Napadení rostlin houbovými organismy ... 23
Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin ... 23
Publikace vydané nakladatelstvím „Aussaattage-Verlag Thun & Thun OHG“ ... 24
Zvěrokruh ... 25
Trigony ... 25
Siderický Měsíc ... 26
Rozdělení rostlin pro výsev a sklizeň ... 27
Nepříznivá období ... 27
Vzestupný Měsíc ... 27
Sestupný Měsíc ... 28
Ke kalendáři ... 28
Astronomické značky ... 29
Kalendárium leden až prosinec 2025 ... 30

Bio vinařství Víno Marcinčák Mikulov

Víno Marcinčák je mikulovské rodinné BIO vinařství. Jsou největšími bio vinohradnickými pěstiteli v ČR a jejich více než 100 hektarů vinic vytváří ekosystém s vysokou biodiverzitou. To vše bez herbicidů, pesticidů nebo umělých hnojiv. Vyrábí si vlastní vermikompost. Víno se totiž začíná dělat již na vinici a jedině se zdravými a kvalitními hrozny vyrobíte kvalitní víno. Přidejte k tomu nejmodernější poznatky a šetrný přístup ve výrobě a dostanete unikátní a skvělá vína. Toto vinařství má mnohá ocenění z ČR i ze světa – sedm let v řadě drží titul České biopotraviny roku, zlaté medaile z USA, JAR nebo Koreje.

www. marcincak.cz

VÍNO MARCINČÁK

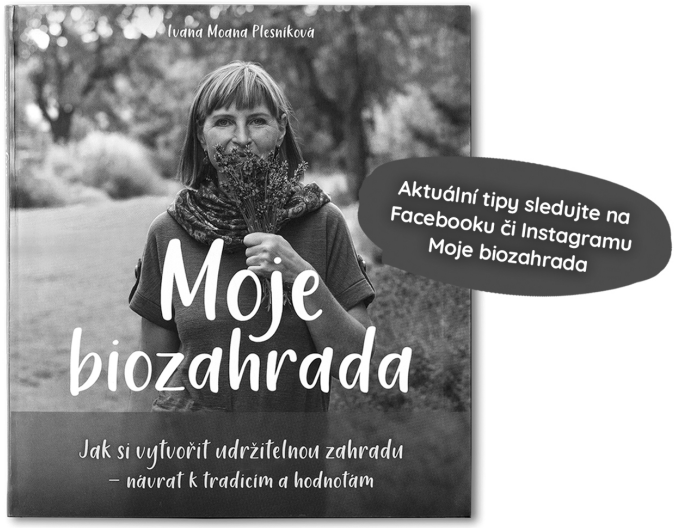
Walter Thun, Vodopád, olej na plátně, kolem r. 1970, 48×57 cm

Moje biozahrada

Ivana Moana Plesníková

To nejdůležitější, co o biopěstování potřebujete vědět.

Kniha je napsána z vlastních dlouholetých zkušeností v zahradnické praxi a zároveň shrnuje to nejpodstatnější z naší i zahraniční literatury.

Aktuální tipy sledujte na Facebooku či Instagramu Moje biozahrada

Praktická příručka plná tipů, návodů a názorných fotopostupů.

V knize se například dozvíte:

- Jak zakládáme záhony různých typů
- Správné kombinování rostlin
- Návody na přírodní hnojiva a postřiky
- Jak kompostujeme doma a na zahradě
- Co je světelný kořen a jak jej pěstovat
- Rady k pěstování ovoce a zeleniny
- Roční kalendář prací na zahradě a další...

KNIHU KOUPÍTE NA:

www.mojebiozahrada.cz

Je duše lidská
tak jako voda:
S nebe se snáší,
k nebi se zvedá
a znovu dolů
zas musí k zemi
věčnou změnou.

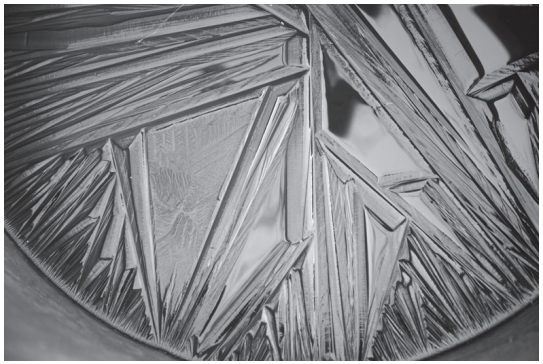
(překlad Otokar Fischer)

Nyní můžeme prožít, jak se vody zmocňují zákonitosti jiných živlů. Jestliže je nakupení vodních kapek, které nazýváme oblaky, překvapeno živlem země, kapky ve vzduchu zmrznou a spadnou na zem v podobě krup. Pronikne-li působení zemního živlu do stojaté vody, rybník zamrzne a vytvoří se led. Dokonce i tekoucí, proudící voda může natolik podlehnout zemnímu živlu, že zamrzne a dojde tak ke vzniku útvarů, které jinak známe jen z oblasti nerostů.

Jestliže naproti tomu do vody proniknou určité kosmické síly světla, vzdá se voda podoby kapek a zaujme podobu šestistěnu, tedy podobu, se kterou se jako se základním principem setkáváme v nesčetných formách sněhových vloček. Zde působily ruku v ruce živly země a světla.

Sněhová vločka, detailní snímek

Voda v sudu, která zmrzla v led

V obou případech mohly být léčivé síly vody přivedeny k účinku jejím uvedením do *pohybu;* v Janově evangeliu tak učinil anděl, v pohádce pak člověk zvířecím orgánem, jmenovitě jelením parohem.

Ve staré křesťanské esoterice byly známy dvě říše andělů, které byly uváděny v souvislosti s *vodou* a s *pohybem.* Rudolf Steiner ve svém výkladu evoluce toto staré vědění doplnil svým nadsmyslovým poznáním. Popisuje, jak ve třetím stupni stvoření spolupůsobí jedna andělská hierarchie, načež se objevuje vodní živel a zároveň je člověku vtělena duše. V Genesi pak stojí: „…i byl člověk v duši živou“ (kap. 2., verš 7., Bible kralická).

Vylitá řeka Lahn

Divoký lesní potok

Skupiny andělů, které se v tuto dobu na stvoření spolupodílejí, jsou nazývány „Dynameis“ neboli „duchové pohybu“. S jejich pomocí prodělávají vyšší vývoj také Angeloi neboli andělé. Od tohoto okamžiku mohou andělé skrze vodní živel a skrze dar bytostí Dynameis, skrze pohyb

mocnostmi, vyloučenými z jejich vlastních řad. Regulérní andělské říše působí společně s kosmickými rytmy přes klasické živly teplo, světlo, vodu a zemi v rámci přírodních říší.

Ti, kdož odpadli od božského plánu světa, přinášejí chaos a zmar. Využívají určitých úhlových postavení planet, aby mohli uplatnit své síly v lijavcích, bouřích, krupobitích, záplavách, zemětřeseních a výbuších sopek. Veliké přírodní katastrofy, které jsme zde na Zemi prožili v minulých letech a kterých rok od roku přibývá, tak můžeme považovat za činnost mefistofelských mocností, zatímco přes kosmické rytmy zasahují do přírodního dění pozitivní tvořivé bytosti.

Praktické vývody z těchto poznatků, uveřejňované ve *Výsevních dnech* nebo i jiných našich publikacích, jsou možné jen na podkladě naší dvaačtyřicetileté [mezitím již jednasedmdesátileté] pokusnické práce a pozorování globálního přírodního dění.

Jak v praxi využít vzestupné a sestupné rytmy?

Maria Thunová, 2004

Na straně 27/28 se nachází dlouhé pojednání o kosmickém pozadí období výsadby. Několikrát si prosím tuto stránku přečtěte, aby se vám nestalo, že zaměníte Měsíc „sestupující“ na své dráze s Měsícem „ubývajícím“, tedy s měsíčními fázemi.

V sestupném období můžeme provádět zcela běžné výsevy, a to podle denního impulsu zprostředkovaného postavením Měsíce ve zvěrokruhu nebo planetárními rytmy. V této době, která trvá téměř dva týdny, dochází především ke zrychlené tvorbě nových kořenů, přesadíme-li rostliny na jiné stanoviště.

S překvapením také vždy zjišťujeme, že proutky nebo větvičky, které v tomto období zapíchneme do země, velmi rychle pouštějí kořeny.

Navíc tu však máme postavení Měsíce před zvěrokruhem, například v regionu Blíženců, v němž začíná období výsadby. První dva dny jsou dny květové, k tomu se přidávají dobré podmínky pro zakořenění.

Napíchali jsme tedy do zeminy řízky růží, které nám zbyly z řezu různých odrůd. Jak je vidno na obrázku (str. 12), dobře zakořenily a nádherně kvetou.

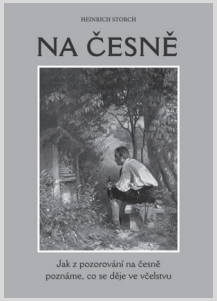
Mladý hlávkový salát

Po dvou dnech stojí Měsíc před Rakem. Je stále období výsadby a k tomu listový den. Teď můžeme na zahradu vysázet salát nebo zelí, které jsme si předpěstovali. Rychle se zorientují v půdě a hned zase s chutí pokračují v růstu.

Na česně

Jak z pozorování na česně poznáme, co se děje ve včelstvu

Heinrich Storch

Užitečná příručka pro včelaře, která vedle popisu pozorování přináší vždy vysvětlení daného jevu, případně i opatření, které je třeba udělat. Je uspořádaná podle ročních období a včelaře tak provází po celý rok.

80 stran, 159 Kč.

Valeriana 2020

Spousta zajímavého čtení o biodynamickém zemědělství v České republice na prahu třetího desetiletí 21. století. Jak se vyvíjela biodynamika u nás od roku 1990? Jaké je správné zemědělství z hlediska půdy, krajiny, rostlin, zvířat a lidí? Jaká je úloha lidské individuality v organismu zemědělského podniku? Co se děje s naším venkovem? Lze hovořit o právech rostlin? Proč a jak se úmrtí včelaře oznamovalo včelám? Jak hospodaří naši biodynamici? Proč a za jakých okolností vznikl spolek Demeter CS? Jak správně zhotovovat preparáty? O čem se mluvilo na zemědělském zasedání v Dornachu? O tom všem se dočtete ve výročním vydání staré dobré Valeriany! První vydání
Formát A4, vazba V1, černobílá, 64 stran, 45 Kč.

Včelaření vstřícné ke včelám

Günter Friedman

Důkladný praktický rádce pro každého včelaře, který miluje své svěřenkyně a chce včelařit tak, aby tím prospíval nejen sobě, ale i včelám a krajině. Autor, zkušený profesionální demeter včelař, se s námi podělil o své bohaté poznatky a zkušenosti. V knize hojně vybavené návodnými fotografiemi vysvětluje, proč a hlavně jak včelařit v souladu s potřebami včel, aby však při tom ani včelař nepřišel zkrátka a měl ze své práce, jak říká autor, hmotný i emocionální výnos, tedy aby se jí užívil a měl z včelaření zároveň radost. A o to jde.

174 stran, 480 Kč.

Výsevní dny Speciál

Výběr toho nejzajímavějšího z Výsevních dnů Marie Thunové 1986 až 2013

Maria Thunová – Matthias K. Thun

Rozdělení rostlin • Pěstování zeleniny (salát, květák, cibule, fazole, rajčata atd.), brambor, olejnin, luskovin a léčivých rostlin podle postavení Měsíce a planet • Zpracování půdy • Kompost • Zelené hnojení • Zákvasy • Stromy • Voda • Použití kopřivy • Osevní postup ve skleníku • Pěstování jahod • Získávání osiva • Homeopatická regulace plevelů a škůdců • Mravenci • Slimáci • Divoká zvěř • Setí, sázení a roubování • Sklizeň • Ošetřování včelstev • Recept na žitný chléb • Jaderná energie • Zvěrokruh • Souhvězdí a znamení • Věk Vodnáře • Velikonoce • Historie konstelačního výzkumu

Publikace je doplněna rejstříkem pro snazší vyhledávání a působivými reprodukcemi kreseb a obrazů Waltera Thuna.

Sestavil Radomil Hradil, vydal PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, 90 stran, 45 Kč.

Knihy lze objednávat na adrese Svazu PRO-BIO, pro-bio@pro-bio.cz, tel. 583 216 609

Období výsadby má také zvláštní význam pro půdní procesy. Jestliže pěstujeme rostliny na zelené hnojení, abychom půdu obohatili organickou hmotou, a během období výsadby tyto rostliny zapracujeme do horní vrstvy půdy, začnou půdní organismy okamžitě pracovat na jejich přeměně. Pokud je ale zapravíme za vzestupného Měsíce, začnou zakrátko vyrůstat z půdy a vytoužený efekt je velmi malý. Totéž platí pro mulčování. Vrstva nastýlky položená během období výsadby je půdními organismy velmi rychle vpravena do půdy, zatímco stejný materiál, aplikovaný za vzestupného Měsíce, uschne zanedlouho na seno a slouží už pak jen jako zakrytí půdy, protože ty nejlepší síly unikly do vzduchu.

Velký vzor vzestupných a sestupných sil máme v běhu roku. Od začátku ledna až do letního slunovratu je Slunce vzestupné. Oblouk, který opisuje na obloze, je každý den o něco vyšší, a to až do jeho nejvyššího postavení okolo sv. Jana. Asi po deseti dnech stejné výše se začnou oblouky zmenšovat, Slunce je sestupné a o Vánocích opisuje na severní polokouli už jen velmi nízký oblouk. (Na jižní polokouli jsou poměry obrácené.)

Měsíc tento rytmus svým vzestupem a sestupem na obloze měsíc co měsíc napodobuje. Avšak nejenom Měsíc; všechny planety dělají totéž. Ovšem Saturnův rok má 30 roků slunečních, Jupiterův rok 12, Uranův rok 84 a Plutův zhruba 245 slunečních roků.

Namulčovaný porost se zapravuje do půdy. Před zapravením, během něj i po něm se aplikuje kravincový preparát

Salát a ředkvičky, obojí zralé ke sklizni

Výsevní dny vydává každoročně PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců v rámci svých aktivit. Svaz PRO-BIO úspěšně funguje jako zástupce ekologického zemědělství již 35 let! I Vy máte možnost stát se naším členem a čerpat výhody s ním spojené, návod jak to udělat a další užitečné informace najdete na webových stránkách www.pro-bio.cz.

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců (dále jen Svaz PRO-BIO) je jediné celostátní sdružení ekozemědělců, zpracovatelů a prodejců biopotravin. Sdružuje také poradce, školy, spotřebitele a přátele ekologického zemědělství.

Proč se stát členem Svazu PRO-BIO a jaké benefity Vám svaz nabízí?

- V oblasti poradenství
- V oblasti poskytování aktuálních informací
- V oblasti propagace
- V oblasti zastupování zájmů členů
- V oblasti marketingu
- V oblasti financování aktivit členů

Kdo se může stát členem Svazu PRO-BIO:

- ekologický zemědělec nebo zemědělec, který hodlá přejít na ekologický způsob hospodaření
- zpracovatel produktů ekologického zemědělství, výrobce biopotravin
- prodejna biopotravin
- poradce pro ekologické zemědělství
- zemědělská škola a výzkumný ústav
- spotřebitel a přítel ekologického zemědělství

Co musíte udělat, abyste se stali členem Svazu PRO-BIO:

- vyplníte registrační formulář, který obdržíte na příslušném regionálním centru nebo Vám jej zašleme přímo z centrální kanceláře svazu v Šumperku
- po schválení Radou svazu zaplatíte členský příspěvek

Další informace:

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců
Nemocniční 1852/53, 787 01 Šumperk
tel.: +420 583 216 609
e-mail: pro-bio@pro-bio.cz
www.pro-bio.cz • www.kamprobio.cz

tedy s veškerou organickou látkou, vyžaduje zvláštní péči. Za tímto účelem doporučil Rudolf Steiner zhotovovat homeopatické rostlinné preparáty, které by se zčásti přidávaly do těchto odpadů, aby se proces kompostování podnítil ve směru vytvoření nové zeminy. Touto péčí mělo být možné nové oživení půdy.

Rudolf Steiner zároveň doporučil homeopatické postřikové preparáty, jednak pro půdu, aby podpořily klíčení a růst rostlin, jednak k použití na zelené rostliny, aby jim umožnily lepší hospodaření se silami Slunce, Měsíce a hvězd, což by pak mělo pozitivní účinek na kvalitu.

Míchání kravincového preparátu, který se tím dynamizuje

Dva z biodynamických preparátů se aplikují postřikem

Zemědělci, kteří se kurzu zúčastnili, se spojili do pokusnického kroužku a začali ve svých podnicích aplikovat tuto novou metodu. Ta vešla ve známost pod označením „biologicko-dynamické zemědělství“, zkráceně „biodynamika“. A spotřebitelé záhy zjistili, že tímto způsobem pěstované rostliny a chovaná zvířata jsou zdrojem potravin vykazujících podstatně lepší kvalitu než produkty vyrobené konvenčně. Již za tři roky se ukázalo jako nutnost – a spotřebitelé to vyžadovali – aby se tyto produkty daly získat pod určitým názvem. Padlo tedy rozhodnutí použít jméno Demeter.

Démétér byla známá jako řecká bohyně plodnosti. Franz Dreidax tedy založil „Hospodářský svaz Demeter“, který se zavázal, že vykoupí všechny produkty biodynamicky pracujících praktiků, šetrně je dále zpracuje a dodá na trh pod označením „Demeter“.

Samozřejmě tu musely být nějaké podmínky, podle kterých bylo nutné pracovat. Poradci poskytovali přesná doporučení pro praktickou práci a prováděli testy produktů, takže značka „Demeter“ byla spotřebiteli přijata jako známka kvality.

Během války však přestalo jít o kvalitu a bylo především třeba vyprodukovat velké množství potravin, aby se naplnily žaludky lidí. Staří biodynamici byli velice osobití lidé, což se tenkrát netrpělo, a tak byla v roce 1942 tato práce zakázána.

Po válce postupovala obnova velmi pomalu, nicméně na podzim roku 1953 byla biodynamická práce nově uspořádána, nikoli už ve starém stylu jako Hospodářský svaz Demeter, ale slovo „Demeter“ bylo zaregistrováno jako ochranná známka pro produkty z garantovaného „biologicko-dynamického pěstování“.

Pěstitelské metody, které byly mezitím obohaceny o mnohé poznatky z výzkumu, včetně naší práce, a které sledovaly vždycky cíl vytvořit pro člověka potraviny té nejlepší kvality, vycházejí ze Zemědělského kurzu Rudolfa Steinera. Biologicko-dynamická metoda je tak z dnešních ekologických zemědělských směrů nejstarší. Mezitím vznikaly nové a nové skupiny praktických zemědělců, kteří se zavázali pracovat biologicky či ekologicky.

Bohužel zatím nemají všechny ty zkušenosti a onen mnohostranný vědecký základ, který je možný po téměř osmdesáti [mezitím již sto] letech. My však máme radost z každého praktika, který se rozhodne pracovat nějakou formou ekologického hospodaření, protože to je prospěšné nejen lidem, ale i celé přírodě.

Prosinec 2025

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. po	♓	☉ - ♏	voda	list	⇶
2. út	♈ 4		vo/te	list do 3, od 4 plod	
3. st	♉ 18		te/ze	plod do 17, kořen 18–23 ---	
4. **čt**	♉	Pg12	země	----------	
5. pá	♉	♋ 0 ♐ 23	země	kořen od 1	
6. so	♊ 3	△	ze/sv	kořen do 2, od 3 květ (8–17 zvl. př.) zač. obd. výs. 0	
7. ne	♊		světlo	květ do 23	
8. po	♋ 0		voda	list od 0	⇶
9. út	♌ 13		vo/te	list do 12, od 13 plod	V ⇶
10. st	♌	☿♂♃	teplo	plod	V
11. čt	♌	♉9 △	teplo	plod do 4 ------ 13–15 list, od 16 plod	
12. pá	♍ 5		te/ze	plod do 4, od 5 kořen	
13. so	♍		země	kořen	
14. ne	♍		země	kořen	V Z ⇶
15. po	♍		země	kořen do 24	
16. út	♎ 1		světlo	květ od 1	
17. st	♏ 13	Ag7	sv/vo	květ do 12, list 13–18 ------	⇶
18. čt	♏		voda	----------	V ⇶
19. pá	♏	♀♉ ♒24	voda	---------- od 16 list konec obd. výsadby 23	
20. so	♐ 4	☉ - ♐ ♍ 3	vo/te	list do 3, od 4 plod	
21. ne	♐		teplo	plod	V Z ⇶ ↯
22. po	♑ 15		te/ze	plod do 14, od 15 kořen	
23. út	♑		země	kořen	⇶
24. st	♒ 20	Štědrý den	ze/sv	kořen do 19, od 20 květ	V Z
25. čt	♒	Boží hod ♌23	světlo	květ do 18 --------	↯
26. pá	♓ 19		sv/vo	----------	
27. so	♓	☿♉	voda	---------- od 16 list	↯
28. ne	♓		voda	list	
29. po	♈ 13		vo/te	list do 12, od 13 plod	
30. út	♈		teplo	plod	V ⇶
31. st	♉ 4		te/ze	plod do 3, od 4 kořen	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 25).

sklání ke svému konci, totéž i samotný den. Zlaté listy, z nichž některé visí na větvích, jiné se snášejí povětřím, rozesety po obraze, celý výjev půvabně a hravě projasňují. Zlatožlutá barva listů vytváří zřetelný kontrast k chladné modři skalin, dominujících obrazu. Hra tepla a chladu je pro podzim natolik příznačná, že bychom obraz vnímali jako podzimní, i kdyby zde listy, stromy a skály nepředstavovaly tak jednoznačné indikátory.

Nicméně tento obraz nás přivádí k tématu protikladů. Teplo a chlad, světlo a tma. Stáří a mládí. Skály, stojící v centru obrazu, nesou tváře starých mužů. Nejzřetelněji to vidíme na třech obličejích v popředí. Dlouhé vousy, dlouhé vlasy, které jim ve vlnách padají po vytesaných tvářích, a unavený pohled, jenž je patrný v profilu očí, směřuje k mladým, červeným výhonům, jejichž žluté listy vnášejí do obrazu život. Další skalní profil, již ne tak jednoduše rozpoznatelný, se nachází za touto skálou a zdá se, jako by hlavu nakláněl dopředu. I tento stařec, tak jako jeho bratři, však znehybněl v kameni. Jen se dívají, jako prastará část tohoto lesa. Věkovité stromy již vesměs popadaly. V popředí vidíme pařez, kořeny ještě zdvižené ze země, samotný pařez spíš rozlomený než poražený. Jedna z kamenných tváří se na něj dívá a my máme pocit, jako bychom v unaveném pohledu zahlédli závan poznání.

Skály jsou starší než kterýkoli ze stromů kolem a nejspíš přečkají i mladé výhony, rostoucí na okraji propasti, jež skály odděluje od zeleného trávníku. Je však podzim, a i když stromy shazují listí, jednou jim zase naroste nové. A i když stromy padnou, vyrostou z jejich semen mladé. Rok se sklání ke svému konci, totéž i samotný den, totéž i samotný život. Tento obraz Waltera Thuna nádherně zachycuje pomíjivost, zároveň však i znovuzrození. Neboť s otevřenou zemí a kořeny mrtvého stromu se rýsují též nové výhony s jejich vlastními kořeny. Krásný symbol starého, mrtvého stromu, jenž současně otevřel cestu pro nové výhonky, které přijdou po něm.

Měsíc v odzemí – Ag

Přiblížení a vzdálení Měsíce od Země se tradičně vyznačuje pomocí zkratek Pg (perigeum, přízemí) a Ag (apogeum, odzemí). Obojí má velmi silný účinek na růst rostlin. Přízemí jsme vždy proškrtávali jako nevhodný termín, odzemí jsme označovali jako dobu květového impulsu. V posledních letech v kalendáři rozlišujeme mezi pravou dobou květu (způsobenou Měsícem ve světelném souhvězdí nebo světelným trigonem) a dobou květového impulsu způsobeného apogeem.

Vliv Měsíce na rostlinu se projevuje jednak skrze souhvězdí, v němž se Měsíc nachází a které jeho prostřednictvím může působit na rostlinu, navíc ale také skrze vlastní pohyb Měsíce. Měsíc se pohybuje po eliptické oběžné dráze kolem Země a postupně se k ní přibližuje a pak zase od ní vzdaluje. Když je Zemi nejblíže, působí na rostlinu jako síla, která ji tlačí dolů. Těžiště rostliny spočívá zcela v kořeni, rostlina je – obrazně řečeno – nucena padnout na kolena. V pokusech Marie Thunové se tudíž ukázal velký zadržující účinek na rostlinný růst, proto jsou tato období v našem kalendáři proškrtávána. V tomto čase provedené výsevy, které potřebují spět ke světlu, klíčí pod tímto vlivem špatně. Rostliny jsou velmi stlačené, nechtějí vzcházet a potýkají se s napadením houbami a škůdci. Plodiny kultivované v odzemí mají větší tendenci vytvářet neklíčivá semena.

Když se Měsíc na své oběžné dráze od Země opět vzdaluje, pomíjí také tento jeho účinek na rostliny. Jakmile Měsíc dosáhne odzemí, jeho působení se v jistém smyslu obrátí. Takto vzdálen od Země, táhne Měsíc rostliny, obrazně řečeno, s sebou nahoru. Pro rostliny pěstované kvůli semenům to může být příznivé. Většina kořenových a listových rostlin však reaguje velmi negativně na výsevy či kultivaci v tomto období, výjimku představují brambory.

Listopad 2025

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. so	♒	☉ - ♍ ♌19	světlo	květ do 14 --------- od 23 květ	
2. ne	♓ 3	☉ - ♎	sv/vo	květ do 2, od 3 list	⇉ ↯
3. po	♓		voda	list (od 17 zvl. příznivý)	⇉
4. út	♈ 17	♂☍♁ △	vo/te	list do 16 (do 8 zvl. příz.), od 17 plod	
5. st	♈	♋15	teplo	plod do 11 ----------	
6. čt	♉ 7	Pg0	te/ze	---------- od 13 kořen	Z
7. pá	♉		země	kořen	⇉
8. so	♊ 16	♒13	ze/sv	kořen do 15, od 16 květ zač. obd. výs. 14	V ⇉
9. ne	♊		světlo	květ	
10. po	♋ 15		sv/vo	květ do 14, od 15 list	
11. út	♋		voda	list	D V Z
12. st	♌ 4		vo/te	list do 3, od 4 plod	
13. čt	♌		teplo	plod	
14. pá	♍ 22	♉8	te/ze	plod do 3 ----- 12–21 plod, od 22 kořen	
15. so	♍		země	kořen	⇉
16. ne	♍		země	kořen do 17, od 18 květ	
17. po	♍	△	země	květ do 12, kořen 13–19 -------	
18. út	♎ 19	☿♌	ze/sv	----------	Z ⇉
19. st	♎	☉ - ♏ △	světlo	----- 9–17 list, od 18 květ ☿☍♁	
20. čt	♏ 7	♍8 Ag4	sv/vo	květ do 6 -- od 8 list	
21. pá	♏	☉☍♁ △	voda	list (8–17 zvl. příznivý)	
22. so	♐ 22	♋19	vo/te	list do 18, od 19 květ konec obd. výs. 18	D V
23. ne	♐	△	teplo	květ do 4, od 5 plod	
24. po	♐		teplo	plod	
25. út	♑ 9		te/ze	plod do 8, od 9 kořen	
26. st	♑	△	země	kořen do 5, květ 6–24	
27. čt	♒ 15		ze/sv	1–14 kořen, od 15 květ	V
28. pá	♒	♌23	světlo	květ do 18 -------	
29. so	♓ 12		sv/vo	--- 3–11 květ, od 12 list	
30. ne	♓	♀☍♁ △	voda	list (3–13 zvl. příznivý)	⇉

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 25).

Včelař musí otevřít příbytek včelstva a narušit vrstvu propolisu. Tím dojde k poruše, přes kterou se kosmické síly dostanou do včelstva a mohou zde působit až do příští kontroly. Včelař tak může včelám naprosto cíleně zprostředkovat síly kosmu.

Není ovšem jedno, které síly z okolí Země jsou okamžikem provádění práce se včelstvem podníceny. Tady může včelař zcela vědomě zasáhnout a využít pro odpovídající práci ty dny, které mají v této vývojové fázi význam pro další vývoj včelstva a pro snůšku potravy. Včelstvo se včelaři odmění, když mu z posbíraných a dobře zpracovaných substancí poskytne část svého medu. Zemito-kořenové dny lze pro ošetření včelstva doporučit tehdy, mají-li včely více stavět. Ošetření ve světelně-květových dnech podnítí plodování a posílí včelstvo. Ošetření v tepelně-plodových dnech zvýší píli při sbírání nektaru. Vodnaté dny listové jsou nevhodné jak pro ošetření včelstva a odběr medu, tak i pro jeho vymetání.

Od konce 70. let se ve většině evropských včelínů rozšířil roztoč varroa. Po několika pokusech s jeho zpopelňováním doporučujeme roztoče varroa známým způsobem spálit a rozdrcený, tedy po dobu jedné hodiny dynamizovaný popel jemně nasypat solničkou do uliček mezi plásty. Zhotovení popela i jeho aplikaci u včelstev provádíme v kosmickém termínu Slunce a Měsíc před Býkem.

Během let jsem přešel k tomu, že při všech kontrolách plodiště nasypu do meziplástových uliček nepatrné množství popela, abych ještě jednou posílil účinek.

Včela na květu řepky

Zakrmování včel

Pro zakrmování včelstev na zimu bychom jako přísadu chtěli doporučit rostlinné výluhy, které se s ohledem na zdravotní stav včelstev osvědčily po mnoho let. Řebříček, heřmánek, smetanku (pampelišku) a kozlík používáme jako květovou drogu, přelijeme je vroucí vodou a po patnácti minutách scedíme. Kopřivu, přesličku rolní a dubovou kůru zalijeme studenou vodou, přivedeme k varu, po deseti minutách scedíme a přidáme do krmné tekutiny. Tři gramy jednotlivé rostlinné drogy a ½ litru jednotlivého čaje (výluhu) stačí na 100 litrů krmné tekutiny. To je zvláště důležité v letech, kdy poslední snůška tvoří medovicový med. Tady bychom ještě chtěli upozornit na jednu opravu. V naší knize o včelách píšeme o 10 g jednotlivé drogy. To není správně! Tento údaj se původně týkal jiného množství krmiva. Jak popisujeme výše, mají to být maximálně 3 g.

Úvod pro nové čtenáře Výsevních dní

Již 71 let provádíme pokusy v otázce působení kosmických rytmů a konstelací v zemědělství, zahradnictví a speciálně také v životě včel.

Výsledky tohoto výzkumu jsou základem pro doporučení uváděná v každoročně vydávaných Výsevních dnech podle Marie Thunové®. Jelikož nemůžeme všechny výsledky uvést v tomto malém sešitě, napsali jsme různé knihy, s nimiž čtenáře seznamujeme na straně 24.

Nyní bychom vás chtěli krátce informovat o důležitých krocích učiněných za tento dlouhý čas. Podrobně jsou výsledky popsány ve zmíněných publikacích.

Říjen 2025

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. st	♋ 20	☉ - ♍	te/ze	plod do 19, od 20 kořen	↠
2. čt	♋		země	kořen	Z
3. pá	♒ 23		ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	V ↯
4. so	♒		světlo	květ	
5. ne	♓ 18	☊12	sv/vo	květ do 7 -------- 16–17 květ, od 18 list	
6. po	♓		voda	list	
7. út	♓	♑6	voda	list	V
8. st	♈ 7	Pg15	vo/te	list do 2 ----------	↠
9. čt	♉ 22		te/ze	---- 4–21 plod, od 22 kořen	↯
10. pá	♉		země	kořen	↠
11. so	♉	♀♂♄	země	kořen	Z
12. ne	♊ 9	♠ 5	ze/sv	kořen do 8, od 9 květ začátek obd. výs. 6	
13. po	♊		světlo	květ	↠
14. út	♋ 9	♀♂♆ △	sv/vo	květ do 8, od 9 kořen	Z ↠
15. st	☊ 23	△	vo/te	kořen do 5, list 6–22, od 23 plod	
16. čt	☊		teplo	plod	
17. pá	☊		teplo	plod	Z ↠
18. so	♍ 18	♉7	te/ze	plod do 2 ------- 11–17 plod, od 18 kořen	↯
19. ne	♍		země	kořen	D
20. po	♍		země	kořen	D V
21. út	♍	♎15	země	kořen	
22. st	♎ 14		ze/sv	kořen do 13, od 14 květ	
23. čt	♎		světlo	květ	
24. pá	♏ 2	Ag2 △	sv/vo	květ do 1, Ag-květ 2–4, květ 5–23	V
25. so	♏		voda	od 0 list	↠
26. ne	♐ 16	♡14	vo/te	list do 15, od 16 plod konec obd. výs. 13	↯
27. po	♐		teplo	plod do 19, od 20 květ	
28. út	♐	△	teplo	květ do 11, od 12 plod	
29. st	♋ 3	☿♂☉ △	te/ze	plod do 2, list 3–12, od 13 kořen	Z
30. čt	♋		země	kořen	↠
31. pá	♒ 7		ze/sv	kořen do 6, od 7 květ	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 25).

Co jsou opozice, trigony nebo konjunkce?

Opozice ☍

U geocentrických opozicí stojí pozorovatel na Zemi a v kosmickém okruhu stojí dvě planety proti sobě pod úhlem 180°. Dívají se na sebe, jejich pohled se proniká. Jejich paprsky dopadají na Zemi a podněcují k lepšímu růstu semena, která jsou nyní vysévána. Při pokusech míváme z těchto výsevů obzvlášť vysoké výnosy s nejlepší kvalitou.

Jestliže se dvě planety nacházejí v trigonu před vodnatými souhvězdími, stupňuje se vodní živel, což s sebou většinou přináší vyšší srážky. Rostliny, které pak sejeme, dávají vyšší výnosy listů než rostliny ze sousedních dní.

Tato trigonová působení mohou pozměnit růst rostlin.

Konjunkce a nakupení konjunkcí ☌

Při konjunkci nebo při nakupení konjunkcí se dvě nebo více planet nachází za sebou směrem do vesmíru. Většinou pak na Zemi na rostlinstvo působí jenom síly té planety, která je Zemi nejblíže. Je-li ve svém silovém působení silnější než siderický Měsíc toho dne, vzniká kosmický nesoulad, který rostliny mate a projevuje se v růstových poruchách. Nepříznivé působení se ještě zesílí, když Měsíc nebo planeta druhou planetu překryje; potom mluvíme o zatmění (☌). Tato doba výsevu zabraňuje pozdějšímu regulérnímu růstu rostliny a poškozuje její regenerační sílu.

Výsevní dny pro stromy a keře v roce 2025

03. 01. tis, dub, jírovec, třešeň, bobkovišeň, kaštanovník
23. 01. meruňka, tis, dub, olše, jírovec, třešeň, modřín, kaštanovník, broskvoň, jilm
29. 06. meruňka, olše, modřín, broskvoň, jilm
25. 07. jeřáb, jasan, olše, smrk, líska, myrobalán, mirabelka, černý rybíz, jedle, cedr
09. 08. buk, tis, dub, smrk, habr, jírovec, borovice, třešeň, kaštanovník, palma, kdouloň, trnka, jedle, túje, jalovec, cedr, švestka
10. 08. tis, dub, jírovec, třešeň, bobkovišeň, kaštanovník
27. 08. bříza, hrušeň, modřín, lípa, mirabelka, myrobalán, akát, vrba
21. 09. buk, jeřáb, jasan, smrk, habr, líska, borovice, myrobalán, mirabelka, palma, kdouloň, akát, trnka, jedle, túje, jalovec, hloh, cedr, švestka
11. 10. bříza, hrušeň, buk, smrk, habr, borovice, modřín, lípa, myrobalán, mirabelka, palma, kdouloň, trnka, jedle, túje, jalovec, vrba, cedr, švestka
14. 10. bříza, hrušeň, modřín, lípa, magnólie, mirabelka, myrobalán, akát, vrba
29. 10. meruňka, olše, šeřík, modřín, topol, broskvoň, vrba jíva, kalina, černý rybíz, jilm
04. 11. tis, dub, jírovec, třešeň, bobkovišeň, kaštanovník, černý rybíz
21. 11. jeřáb, jasan, smrk, líska, myrobalán, mirabelka, černý rybíz, jedle, cedr
30. 11. bříza, hrušeň, šeřík, modřín, lípa, mirabelka, myrobalán, akát, topol, vrba jíva, černý rybíz, kalina, vrba
10. 12. meruňka, olše, šeřík, modřín, topol, broskvoň, vrba jíva, kalina, černý rybíz, jilm

U zde uvedených termínů se jedná o doby výsevu, tedy o vložení semen stromů či keřů do země, nikoli o výsadbu již rostoucích rostlin. U stromů a keřů, které nejsou uvedeny, nebudou v tomto roce žádné zvláštní termíny pro výsev. V tom případě lze vysévat v příslušném postavení Měsíce před zvěrokruhem podle plodového typu stromu nebo keře.

Září 2025

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. po	♏	☉ - ♌ ◡24	voda	list konec obd. výsadby 23	↯
2. út	♐ 2		vo/te	list do 1, od 2 plod	
3. st	♐		teplo	plod	↯
4. čt	♑ 11		te/ze	plod do 10, od 11 kořen	⇶
5. pá	♑		země	kořen	⇶
6. so	♒ 13		ze/sv	kořen do 12, od 13 květ	D V ⇶ ↯
7. ne	♒	♋ 20	světlo	květ do 20 -----	
8. po	♓ 7	♌1	sv/vo	----- 5–6 květ, od 7 list	Z
9. út	♓		voda	list	V
10. st	♈ 22	Pg14	vo/te	list do 1 ----------	
11. čt	♈		teplo	--- od 3 plod	V ⇶
12. pá	♉ 14		te/ze	plod do 13, od 14 kořen	
13. so	♉		země	kořen	⇶
14. ne	♉	♠ 23	země	kořen	
15. po	♊ 2		ze/sv	kořen do 1, od 2 květ začátek obd. výs. 0	Z ⇶
16. út	♊	☉ - ♍	světlo	květ	⇶
17. st	♋ 4	☿♂♄	sv/vo	květ do 3, list 4–18 ------	
18. čt	♌ 18		vo/te	----------	
19. pá	♌	♃♌ △△	teplo	---------- ☾♀ ☿♂♆	
20. so	♌		teplo	----------	D ↯
21. ne	♍ 12	♎ 22 ♉1	te/ze	------ 8–11 plod, od 12 kořen ☉♂♄	
22. po	♍		země	kořen do 4 ----------	
23. út	♍	♂♉ ☉♂♆	země	----------	
24. st	♍	△△	země	----- od 6 kořen (6–11 zvl. příznivý)	V
25. čt	♎ 7	♀♉	ze/sv	kořen do 6, od 7 květ	V ⇶
26. pá	♏ 19	Ag12	sv/vo	květ do 18, od 19 list	D
27. so	♏		voda	list	
28. ne	♏		voda	list	⇶ ↯
29. po	♐ 10	◡8	vo/te	list do 4 ---------- konec obd. výsadby 7	
30. út	♐	☿♉	teplo	---------- od 18 plod	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 25).

30. 11. bříza, hrušeň, modřín, lípa, magnólie, mirabelka, myrobalán, akát, vrba
06. 12. javor, jabloň, meruňka, červenolistý buk, olše, modřín, kaštanovník, olivovník, broskvoň, renklóda, buk, jilm, ořešák
07. 12. meruňka, buk, olše, smrk, habr, borovice, modřín, palma, broskvoň, kdouloň, trnka, jedle, túje, jilm, jalovec, cedr, švestka
12. 12. meruňka, olše, modřín, magnólie, broskvoň, jilm

U stromů, které nejsou uvedeny, jsou vhodné listopadové a prosincové květové dny během období výsadby.

Na jižní polokouli využít květové dny za sestupného Měsíce v zimních měsících.

Příprava žitného chleba

Pšenici, ječmen, oves, kukuřici, rýži a proso lze jako hrubou či jemnou mouku dobře péci s kvasnicemi nebo pekařským fermentem, u žita však musíme použít jiné metody. Finští vědci mimochodem zjistili, že rakovinné vlohy v těle mohou zmizet při konzumaci žitného chleba. Podrobný recept na zhotovení žitného chleba lze najít v naší publikaci „Hinweise aus der Konstellationsforschung“ (Pokyny z konstelačního výzkumu), ve Výsevních dnech 2012 (str. 40) a 2015 (str. 11–12). Žito vyžaduje teplotu místnosti +28 °C. Byla jsem velmi překvapena, když můj chléb v horkých dnech roku 2003 prošel od prvního zadělání během čtyř hodin všemi pěti stupni kynutí. To ovšem znamená, že kynutí kvásku je prostě otázkou tepla.

Napadení rostlin houbovými organismy

Úkolem houbových organismů v přírodě je odbourávat odumírající život. Na kulturních rostlinách se objevují, použijeme-li nedostatečně rozložený hnůj nebo nezkompostované zbytky živočišných těl, např. rohovou nebo kostní moučku apod., stejně tak ale i v případě, sklízíme-li osivo za nepříznivých konstelací. Podle Rudolfa Steinera tehdy, „pokud se síly Měsíce stanou na Zemi příliš intenzivní“. Můžeme pak uvařit čaj z přesličky rolní a postříkat jím půdu, na níž rostou napadené rostliny. Tím se úroveň hub vrátí z rostliny do půdy, kam patří.

Ozdravení rostliny můžeme napomoci, postříkáme-li její listy kopřivovým výluhem. Zvýší se asimilace a podnítí se lepší cirkulace šťáv, následně zmizí i houbové organismy

Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin

Květy smetanky lékařské (pampelišky), jejichž květ ještě musí být zavřený, trháme ráno ve světelně-květových dnech.

Květy řebříčku trháme za Slunce ve Lvu, tedy v polovině srpna, v tepelně-plodových dnech.

Květy heřmánku trháme krátce před sv. Janem, ve světelně-květových dnech. Pozor: při opožděné sklizni semena dozrají a prostřednictvím nepodařeného preparátu si heřmánek vysejeme na pole! Navíc se v dutých hlavičkách heřmánku objevují larvy hmyzu.

U **kopřivy** sklízíme celé nadzemní rostliny, jakmile nasazuje první květy, ve světelně-květových dnech okolo sv. Jana.

Kozlíkové květy sklízíme ve světelně-květových dnech okolo sv. Jana.

Všechny květy rozložíme na papír a na stinném místě usušíme.

Dubovou kůru (borku, bez lýka!) sklízíme v zemito-kořenových dnech.

Srpen 2025

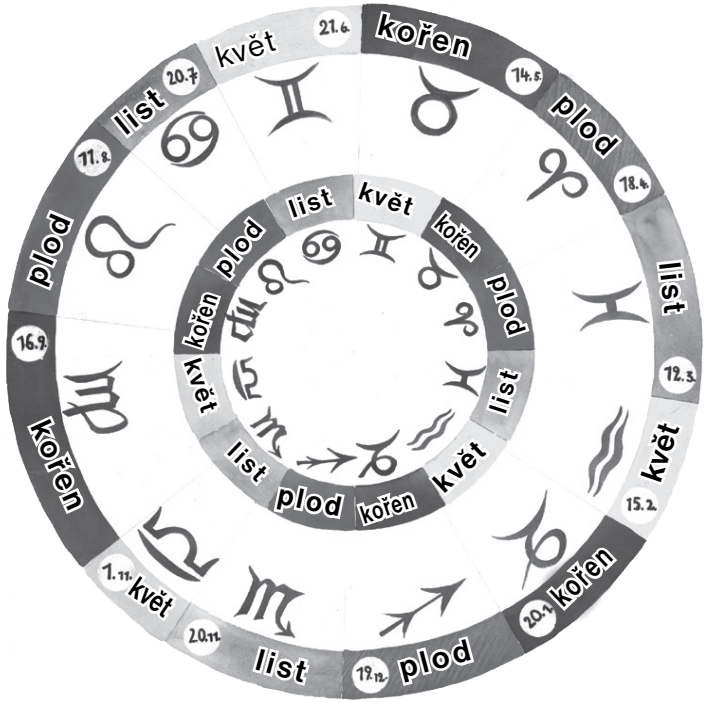
Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. pá	♎ 16	☉ - ♋ Ag23	ze/sv	kořen do 13, Ag-květ 14–15, od 16 květ	Z ↠
2. so	♎		světlo	květ	↠
3. ne	♏ 4		sv/vo	květ do 3, od 4 list	
4. po	♏		voda	list	
5. út	♐ 17	☋16	vo/te	list do 16, od 17 plod konec obd. výs. 15	D ↯
6. st	♐		teplo	plod	↯
7. čt	♐		teplo	plod	↠
8. pá	♑ 2	△	te/ze	plod do 1, od 2 kořen (9–24 zvl. příznivý)	↠
9. so	♑	♌10 ♂☍♄	země	kořen	Z
10. ne	♒ 4	♂☍♆ △	ze/sv	kořen do 18, od 19 květ	
11. po	♓ 23	☉ - ☊ ☊17	sv/vo	květ do 12 -------- 21–22 květ, od 23 list	↠
12. út	♓		voda	list	↠
13. st	♓		voda	list	
14. čt	♈ 15	Pg20	vo/te	list do 7 ----------	↯
15. pá	♈		teplo	------ od 9 plod	
16. so	♉ 8		te/ze	plod do 7, od 8 kořen	
17. ne	♉		země	kořen	↠
18. po	♊ 21	♈18	ze/sv	kořen do 20, od 21 květ začátek obd. výs. 19	Z
19. út	♊		světlo	květ	
20. st	♋ 22		sv/vo	květ do 21, od 22 list	
21. čt	♋		voda	list do 21 ----------	
22. pá	☊ 11	☿☊	vo/te	----------	
23. so	☊	♍8	teplo	------- od 11 plod	D ↯
24. ne	☊	♉18	teplo	plod do 13 --------- od 22 plod	↯
25. po	♍ 4		te/ze	plod do 3, kořen 4–19, od 20 list	D ↠
26. út	♍	△	země	list do 6, kořen 7–17, od 18 list	Z
27. st	♍	♀☍♇ △	země	list do 4, od 5 kořen	
28. čt	♍		země	kořen do 6 ----------	
29. pá	♎ 0	♀☊ Ag18	světlo	----------	
30. so	♏ 12		sv/vo	---- od 4 do 11 květ, od 12 list	↠
31. ne	♏		voda	list	V Z

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 25).

Zvěrokruh

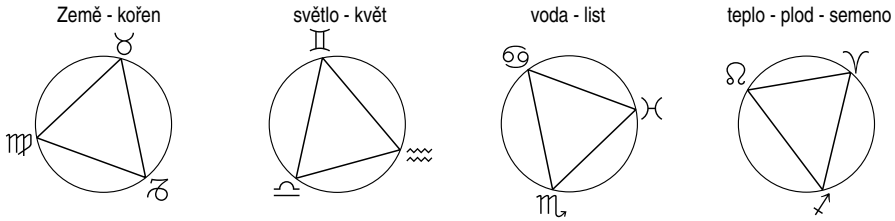
Na vnějším kruhu tohoto obrázku jsou znázorněny úhlové velikosti souhvězdí viditelných na nebi, včetně příslušných přechodů Slunce před následující souhvězdí. Přechody zčásti kolísají o jeden den, což je způsobeno vloženým dnem v přestupných letech. Vnitřní kruh je rozdělen postaru po 30° na dvanáct stejných úseků podle astrologie (znamení zvěrokruhu – pozn. překl.).

Zvěrokruh je souhvězdími tvořený pás, před nímž prochází dráha Měsíce a všech oběžnic. Při průchodu jsou podněcovány síly, které na Zemi vykazují určité působení.

Trigony

Při postavení 120° hovoříme o trigonech. Zhruba každých devět dní přichází Měsíc před stejný trigon sil; okopávkou, plečkováním nebo postřikem křemenáčkem, které provádíme v trigonálním rytmu, pak nově podnítíme impuls výsevního dne.

Červenec 2025

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. út	♍ 11	♉6 ☉ - ♊	te/ze	plod do 1 -------- od 11 kořen	
2. st	♍		země	kořen	
3. čt	♍		země	kořen do 5 ----------	V
4. pá	♍	☿♉	země	---------- od 20 Ag-květ	⇉
5. so	♎ 8	Ag5	ze/sv	Ag-květ do 7, od 8 květ	
6. ne	♏ 20		sv/vo	květ do 19, od 20 list	↯
7. po	♏	△	voda	list do 3, kořen 4–14, od 15 list	
8. út	♏		voda	list	D ↯
9. st	♐ 9	◡ 8	vo/te	list do 8, od 9 plod konec obd. výsadby 7	⇉
10. čt	♐	♋ 23	teplo	plod	
11. pá	♑ 17		te/ze	plod do 16, od 17 kořen	
12. so	♑		země	kořen	
13. ne	♒ 20		ze/sv	kořen do 19, od 20 květ	
14. po	♒		světlo	květ	
15. út	♓ 17	♌13	sv/vo	květ do 8 ---------- od 17 list	
16. st	♓		voda	list	
17. čt	♓		voda	list	D Z
18. pá	♈ 10		vo/te	list do 9, od 10 plod	V
19. so	♈		teplo	plod	
20. ne	♉ 2	Pg16 ☉ - ♋	te/ze	plod do 1, kořen 2–3 ----------	V ⇉
21. po	♉		země	------ od 5 kořen	
22. út	♊ 14	◠ 12	ze/sv	kořen do 13, od 14 květ začátek obd. výs. 13	⇉
23. st	♊		světlo	květ	⇉
24. čt	♋ 14	21 △△	sv/vo	květ do 7, od 8 list (14–23 zvl. příznivý)	
25. pá	♋	☉☌♇	voda	list	D
26. so	♌ 3		vo/te	list do 2, od 3 plod	D ↯
27. ne	♌		teplo	plod	
28. po	♍ 20	♉11 ☌♂	te/ze	plod do 6 -------- 15–18 plod ------	V ⇉
29. út	♍		země	od 0 kořen	
30. st	♍		země	kořen	⇉
31. čt	♍		země	kořen	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 25).

Rozdělení rostlin pro výsevy a sklizeň

Kulturní rostliny nazýváme plodinami, neboť přetvářejí jednotlivé orgány v jistý druh plodu. Podle zkušenosti z naší pokusné činnosti je můžeme rozdělit na čtyři skupiny.

Kořenové plodiny (za kořenových dní): Tvorbu plodu ve sféře kořenu nalézáme u ředkvičky, ředkve, tuřínu, cukrovky, červené řepy, celeru, mrkve, černého kořene apod. Zařadit sem můžeme i brambory a cibuli. Tyto dny přinášejí dobré výnosy a výbornou skladovatelnost sklizených produktů.

Listové plodiny (za listových dní): K tvorbě plodu ve sféře listů dochází u salátů, špenátu, polníčku, štěrbáku, kadeřavé petrželky, u listových bylin a pícnin. Chřest prospívá nejlépe při výsadbě a kultivaci v listových dnech. Listové dny jsou příznivé pro výsevy a kultivaci těchto rostlin, ne však pro sklizeň produktů, jež chceme skladovat, a čajových bylin. Pro tyto účely, jakož i pro sklizeň zelí na kvašení lze doporučit dny květové a plodové.

Květové rostliny (za květových dní): Tyto dny jsou příznivé pro výsev a kultivaci všech květových rostlin, také ovšem pro okopávku (plečkování, vláčení) a postřik křemenáčkem u olejnin, jako je len, řepka, slunečnice atd. Nařežeme-li květiny do vázy v květový den, je jejich vůně intenzivnější, zůstanou dlouho svěží a rostliny, které jsme ořezali, hojně obrazí. Slaměnky sklizené v těchto dnech si podrží plnou zářivost barev, za jiných dní sklizně záhy vyblednou. Olejniny sklízíme nejraději v květových dnech. Také brokolice se rozhodla pro květové dny.

Plodové rostliny (v plodových dnech): Do této kategorie patří všechny rostliny, které plodí ve sféře semen, jako např. fazole, hrách, čočka, sója, kukuřice, rajčata, okurky, tykev, cukety apod., jakož i jarní a ozimé obiloviny. Výsev olejnin v tyto dny dává nejvyšší výnosy semen, největší výtěžnost oleje jsme pak docílili při kultivačních pracích za květových dní. Pro pěstování osiv jsou mimořádně příznivé lví dny. Plodové rostliny sklízíme nejraději v plodových dnech, které podporují skladovatelnost a regenerační sílu. Při sklizni ovoce ke skladování volíme navíc ještě dobu vzestupného Měsíce.

Nepříznivá období

Nepříznivá období, vyvolaná zatměními, uzlovými postaveními Měsíce nebo planet či jinými negativně působícími konstelacemi, jsou v kalendáři vynechána (proškrtnuta). Jsme-li z nedostatku času nuceni vysévat v nepříznivém dni, můžeme zvolit příznivé dny ke kultivačním pracím, a tím dosáhnout značného zlepšení.

Vzestupný Měsíc

Jakmile se Měsíc dostane do nejnižšího postavení své dráhy před souhvězdím Střelce, stává se vzestupným. Denně opisuje po obloze poněkud větší oblouk. Místo jeho východu se posouvá směrem k severovýchodu a místo západu k severozápadu. Nezaměňovat s přibývajícím Měsícem! Během vzestupného Měsíce je intenzivnější výstup šťáv v rostlinách. Horní části rostlin jsou plny šťáv a sil. Tato doba je příznivá pro řez roubů a řízků, i zde můžeme žádaný efekt vystupňovat, využijeme-li u plodových rostlin navíc i plodové dny tohoto období, u květových rostlin pak dny květové. Totéž platí i pro vlastní roubování. Ovoce sklizené v tomto období zůstane ve skladu dlouho svěží a šťavnaté. Tato doba je vhodná i pro řez vánočních stromků, které si pak dlouho podrží jehličí, jejich vůně je nejpříjemnější, uřežeme-li je v květový den. Jakmile Měsíc dorazí do nejvyššího postavení své čtyřtýdenní dráhy před souhvězdím Blíženců, stane se sestupným. Jeho oblouky na jižní obloze jsou den za dnem menší, místo východu se posouvá na jihovýchod, místo západu na jihozápad. Na jižní polokouli jsou tyto poměry opačné.

Červen 2025

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. ne	♌ 8	☉ - ♉	vo/te	list do 7, od 8 plod	D Z
2. po	♌		teplo	plod	
3. út	♌		teplo	plod do 23 --	D V
4. st	♍ 4	♉4	te/ze	----- od 8 kořen	D Z
5. čt	♍		země	kořen	
6. pá	♍		země	kořen	
7. so	♍	Ag13	země	kořen do 3, Ag-květ 4–16, kořen 17–24	V
8. ne	♎ 1		světlo	od 1 květ	↠
9. po	♏ 13		sv/vo	květ do 12, od 13 list	V ↠
10. út	♏		voda	list	Z
11. st	♏	♋10	voda	list	↯
12. čt	♐ 2	◡ 2	vo/te	list do 1, od 2 plod konec obd. výsadby 1	
13. pá	♐		teplo	plod	↠
14. so	♑ 11		te/ze	plod do 10, od 11 kořen	Z
15. ne	♑		země	kořen	↠ ↯
16. po	♒ 15		ze/sv	kořen do 14, od 15 květ	↠ ↯
17. út	♒		světlo	květ	↠
18. st	♓ 11	♌12	sv/vo	květ do 7 ------- od 16 list	V
19. čt	♓		voda	list	Z
20. pá	♓	☉ - ♊	voda	list	
21. so	♈ 4		vo/te	list do 3, od 4 plod	
22. ne	♉ 19		te/ze	plod do 18 -------	Z ↠
23. po	♉	Pg7	země	---------- od 20 kořen	Z ↠
24. út	♉		země	kořen	
25. st	♊ 6	♍13 ◠4	ze/sv	kořen do 5, od 6 květ začátek obd. výsadby 5	
26. čt	♊		světlo	květ	↠ ↯
27. pá	♋ 5		sv/vo	květ do 4, od 5 list	
28. so	♌ 18	△△	vo/te	list do 17 (0–17 zvl. příznivý), od 18 plod	
29. ne	♌	☿☌♇	teplo	plod do 24	
30. po	♌	☌♂	teplo	------ od 6 plod	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 25).

Astronomické značky

				Podmínky pro meteorologické jevy či nepříznivé situace v dopravě jsou v kalendáři vyznačeny těmito symboly:	
♁	Země	♋	úplněk		
♀	Venuše	♍	novoluní		
☿	Merkur	☊	sestupný uzel	↠	sklon k vichřicím
♂	Mars	☋	vzestupný uzel	↯	sklon k bouřkám
♃	Jupiter	◠	nejvyšší postavení – Měsíc bude sestupovat, začátek období výsadby	Z	možnost zemětřesení
♄	Saturn	◡	nejnižší postavení – Měsíc bude stoupat, konec období výsadby	V	sklon k vulkanické činnosti
♅	Uran	Pg	přízemí (perigeum)	D	kritický den v dopravě
♆	Neptun	Ag	odzemí (apogeum)		
♇	Pluto	☌	zatmění		
☉	Slunce	☌	zatmění		
☍	opozice	△	trigon		
☌	konjunkce	**v období výsadby jsou dny v kalendáři vyznačeny tučným písmem**			

♓	Ryby	♊	Blíženci	♍	Panna	♐	Střelec
♈	Beran	♋	Rak	♎	Váhy	♑	Kozoroh
♉	Býk	♌	Lev	♏	Štír	♒	Vodnář

Květen 2025

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	♊ 9	♈ 9 ☉ - ♈	ze/sv	kořen do 8, od 9 květ zač. obd. výs. 10	D V
2. pá	♊		světlo	květ	
3. so	♋ 10		sv/vo	květ do 9, od 10 list	↠
4. ne	♋		voda	list do 24	↠ ↯
5. po	♌ 1		teplo	od 1 plod	
6. út	♌		teplo	plod do 21 ----	Z ↠
7. st	♍ 19		te/ze	----------	D ↯
8. čt	♍	♉2 ♀♉	země	----------	
9. pá	♍		země	kořen od 0	
10. so	♍		země	kořen do 17, od 18 Ag-květ	
11. ne	♎ 18	Ag3	ze/sv	Ag-květ do 6, kořen 7–17, od 18 květ	
12. po	♎	♌19	světlo	květ	V
13. út	♏ 6		sv/vo	květ do 5, od 6 list	↠
14. st	♏	☉ - ♉	voda	list	Z
15. čt	♐ 20	♡21	vo/te	list do 19, od 20 plod konec obd. výs. 20	↠
16. pá	♐		teplo	plod	
17. so	♐		teplo	plod	↠
18. ne	♑ 6		te/ze	plod do 5, od 6 kořen	↠ ↯
19. po	♑		země	kořen	D Z ↠
20. út	♒ 9		ze/sv	kořen do 8, od 9 květ	
21. st	♒		světlo	květ do 21, od 22 list	↠
22. čt	♓ 5	♌10 △	sv/vo	list do 5 -------- od 14 list	D V ↠
23. pá	♓		voda	list	Z
24. so	♈ 20	△	vo/te	list do 11, kořen 12–21, od 22 plod	
25. ne	♈		teplo	plod do 15 ----------	
26. po	♉ 10	Pg4☿♌	te/ze	----------	
27. **út**	♉	♍ 5 △	země	---------- kořen od 12 (14–23 zvl. příznivý)	
28. st	♊ 20	♈18	ze/sv	kořen do 19, od 20 květ zač. obd. výs. 19	D ↯
29. čt	♊		světlo	květ	D ↠
30. pá	♋ 19		sv/vo	květ do 18, od 19 list	V
31. so	♋		voda	list	D

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 25).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♏	♒	♋R	♉R	♒	♈R	♓	♑
7.♐	25.♓	11.♊R			31.♈		
26.♑							

(R = retrográdní, vratný)

Poznámky

1 .....
2 .....
3 .....
4 .....
5 .....
6 .....
7 .....
8 .....
9 .....
10 .....
11 .....
12 .....
13 .....
14 .....
15 .....
16 .....
17 .....
18 .....
19 .....
20 .....
21 .....
22 .....
23 .....
24 .....
25 .....
26 .....
27 .....
28 .....
29 .....
30 .....
31 .....

Lednové shrnutí

Rok zahajujeme s Venuší před Vodnářem, což nám prosvětlí start do nového roku. Tepelné planety Merkur a Jupiter se pohybují před vodnatými a chladivými souhvězdími, podporovány navíc Marsem, který se jako vratný přesouvá z vodnatého do světelného souhvězdí. Po prvním týdnu tohoto roku putuje Merkur na pár dnů do hřejivého Střelce a patrně bude po tuto dobu mírnit lednový chlad.

Období výsadby: od 12. 1., 7 hod., do 26. 1., 14 hod.

Tato doba je vhodná i pro **řez stromů, keřů a vinné révy**, u plodových rostlin přitom dáváme přednost květovým a plodovým dnům.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 1., 0 hod., do 12. 1., 5 hod., a od 26. 1., 16 hod.

Regulace slimáků na jižní polokouli: od 14. 1., 8 hod., do 15. 1., 12 hod.

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů podle Marie Thunové: Konstelace, za nichž lze rostlinné kompostové preparáty (řebříček, heřmánek a dubová kůra) vložit do země (resp. zavěsit), najdete v tomto roce od srpna. Pro rostlinný pampeliškový preparát (506) letos žádné vhodné konstelace nejsou.
Vhodný termín pro zavěšení řebříčku je letos již v červnu.

Termín pro **zpopelnění kožek** pernatých a srstnatých zvířat s červenou krví najdete v prosinci (str. 53).

Pozor: V roce 2026 nebude žádný vhodný termín pro zpopelnění kožek pernatých a srstnatých zvířat s červenou krví!

Duben 2025

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. út	♉ 13	☉ - ♓	te/ze	plod do 12, od 13 kořen	
2. st	♉		země	kořen	
3. čt	♉		země	kořen do 24	
4. pá	♊ 1	♠ 0	světlo	květ od 1 začátek obd. výsadby 1	
5. so	♊		světlo	květ	D V
6. ne	♋ 3		sv/vo	květ do 2, list 3–5 ----------	
7. po	♌ 18	☿♉	vo/te	---------- od 19 plod	
8. út	♌		teplo	plod	↯
9. st	♌		teplo	plod	
10. čt	♍ 15	♉22	te/ze	plod do 14, kořen 15–17 ------	
11. pá	♍		země	kořen od 2	
12. so	♍		země	kořen	
13. ne	♍	♋ 3	země	kořen do 15, od 16 Ag- květ	
14. po	♎ 12	Ag1	ze/sv	Ag-květ do 4, kořen 5–11, od 12 květ	
15. út	♎		světlo	květ do 23	
16. st	♏ 0		voda	list od 0	
17. čt	♏		voda	list do 24	V
18. pá	♐ 14	Velký pátek ◡15	vo/te	---------- konec obd. výsadby 14	
19. so	♐	☉ - ♈	teplo	----------	
20. ne	♑ 23	Velikonoce △	te/ze	plod od východu slunce do 22, od 23 kořen	
21. po	♑		země	kořen	⇉
22. út	♑		země	kořen	⇉
23. st	♒ 2		ze/sv	kořen do 1, od 2 květ	V
24. čt	♓ 20		sv/vo	květ do 19, list 20–24	
25. pá	♓	☊5	voda	-------- od 9 list	D ⇉
26. so	♓		voda	list	
27. ne	♈ 9	◍ 22 Pg19	vo/te	list do 6 ---------- ♂♂♇	Z ↯
28. po	♉ 23		te/ze	------ 8–22 plod, od 23 kořen	
29. út	♉		země	kořen	
30. st	♉		země	kořen	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 25).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♑	♓	♊R	♉R	♒	♈	♓	♑
12.♒		24.♊	4.♉				
26.♓							

Poznámky

1 .....
2 .....
3 .....
4 .....
5 .....
6 .....
7 .....
8 .....
9 .....
10 .....
11 .....
12 .....
13 .....
14 .....
15 .....
16 .....
17 .....
18 .....
19 .....
20 .....
21 .....
22 .....
23 .....
24 .....
25 .....
26 .....
27 .....
28 .....

Únorové shrnutí

O jediné tepelné konstelace v tomto měsíci se postará Uran v Beranu, což ale nijak zvlášť nepocítíme. Zato slibuje únor více světla. Mars, Saturn a od poloviny měsíce i Merkur se pohybují před vzdušně-tepelnými souhvězdími. Je možné, že jakmile Merkur opustí Kozoroha, chlad se poněkud zmírní, Jupiter však celý měsíc setrvá v chladném zemitém Býku. Koncem měsíce by vzhledem k Venuši a pak i Merkuru v Rybách mohlo přijít více vláhy.

Období výsadby: od 8. 2., 13 hod., do 22. 2., 23 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 2., 0 hod., do 8. 2., 11 hod., a od 23. 2., 1 hod., do konce měsíce.

V období výsadby lze provádět řez **vinné révy, ovocných stromů a křovin**. Nejpříznivější jsou k tomu květové a plodové dny. **Proškrtnuté termíny vynechat.**

Řez **vrbových řízků na živé ploty**: v květových dnech mimo období výsadby. V teplých polohách v období výsadby, abychom zabránili příliš silnému toku mízy.

Regulace slimáků na jižní polokouli: od 10. 2., 14 hod., do 12. 2., 4 hod.